

Číslo spisu: OU-SK-OO-2024/003942

Z Á P I S N I C A č. 3/2024

z rokovania riadiaceho výboru prostredníctvom procedúry „per rollam“ k schváleniu návrhu Hodnotiacej správy o plnení plánu rozvoja najmenej rozvinutého okresu Svidník k 31. 12. 2023

Návrh Hodnotiacej správy o plnení plánu rozvoja najmenej rozvinutého okresu Svidník bol dňa 17. júna 2024 odoslaný elektronicky všetkým členom riadiaceho výboru na hlasovanie formou „per rollam“.

V texte bolo uvedené:

„ V prílohe Vám zasielame návrh Hodnotiacej správy o plnení plánu rozvoja najmenej rozvinutého okresu Svidník k 31. 12. 2023.

Prosíme členov riadiaceho výboru zahlasovať prostredníctvom procedúry „per rollam“ v zmysle Štatútu a rokovacieho poriadku riadiaceho výboru najmenej rozvinutého okresu Článku 8 ods. 4 Člen riadiaceho výboru hlasuje so stanovenými možnosťami a pravidlami hlasovania (napríklad: áno – nie, pre – proti, odporúčam – neodporúčam, schvaľujem – neschvaľujem, súhlasím – nesúhlasím).

Svoj súhlas, alebo nesúhlas prosíme zaslať na doleuvedené e-mailové adresy do **24. júna 2024 do 12:00 hod..**“

Hlasovanie bolo ukončené 24. júna 2024, nakoľko hlasovali všetci členovia riadiaceho výboru najmenej rozvinutého okresu Svidník.

Členovia riadiaceho výboru zasielali hlasovanie k NÁVRHU Hodnotiacej správy o plnení plánu rozvoja najmenej rozvinutého okresu Svidník k 31. 12. 2023 v elektronickej podobe.

Hlasovania sa zúčastnili všetci 5 členovia riadiaceho výboru, preto bolo hlasovanie podľa čl. 9 ods. 3 Štatútu a rokovacieho poriadku riadiaceho výboru najmenej rozvinutého okresu Svidník platné.

Titul meno a priezvisko člena riadiaceho výboru	Hlasovanie člena
Mgr. Jana Tchuriková	Súhlasím
Ing. Matej Puzder, PhD., MBA	Súhlasím
Ján Hirčko	Súhlasím
Ing. Pavol Tchurík	Súhlasím
Štefan Kolesár	Súhlasím

Stanovisko predsedníčky Riadiaceho výboru k zneniu zápisnice:

Predsedníčka Riadiaceho výboru najmenej rozvinutého okresu Svidník, Mgr. Jana Tchuriková, svojim podpisom schvaľuje znenie zápisnice.

Vo Svidníku 24. 06. 2024

Spracovali:	Mgr. Jana Tchuriková
Mgr. Marianna Kurečková Ing. Ivana Paľuriková	prednostka Okresného úradu Svidník
odbor: organizačný	predseda Riadiaceho výboru NRO Svidník

Prílohy:

1. Hodnotiaca správa o plnení plánu rozvoja najmenej rozvinutého okresu Svidník k 31. 12. 2023
2. Hlasovanie členov riadiaceho výboru NRO Svidník – 5x

Hodnotiaca správa o plnení plánu rozvoja najmenej rozvinutého okresu¹⁾ Svidník 31.12.2023 s dôrazom na zhodnotenie plnenia cieľov plánu rozvoja

(odporúčaný vzor hodnotenia)

1. Všeobecné informácie

Okres Svidník bol dňa 15.12.2015 zaradený Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky do zoznamu najmenej rozvinutých okresov podľa zákona č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Plán rozvoja najmenej rozvinutého okresu Svidník (ďalej len „PR“) bol schválený dňa 27.07.2022 Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky.

Dodatky k PR:

Číslo dodatku k PR	Dátum schválenia dodatku k PR
1	
2	

2. Cieľ PR

Strategickým cieľom Plánu rozvoja okresu Svidník v rokoch 2022 - 2026 je podporiť rast zamestnanosti a vytvorenie pracovných podmienok plánovaný prostredníctvom zvyšovania kvality a atraktivity okresu Svidník využitím prírodného, kultúrneho a ľudského potenciálu územia, dobudovaním infraštruktúry a rozvojom podnikateľského prostredia s dôrazom na:

- efektívne využívanie a rozvoj lokálnych výrobných zdrojov okresu vrátane existujúceho ekonomického potenciálu s dôrazom na podporu domácich malých a stredných podnikateľov, potenciálom rozšírenia výroby, ale i začínajúcich podnikateľov, rodinných firiem a fariem, zvyšovanie tvorby pridanej hodnoty v okrese s dôrazom na pôdohospodárstvo a spracovateľský priemysel s využitím prírodných zdrojov okresu a regionálnu distribúciu jeho produktov,
- využitie vysokého potenciálu stredného odborného školstva pri adaptácii pracovnej sily na požiadavky trhu práce,
- využívanie rôznych zdrojov finančných podpôr, vrátane využitia kombinácie súkromných a verejných zdrojov,
- podporu projektov spájajúcich viacero subjektov, podpora pilotných projektov, podpora kľúčových projektov pre tvorbu pracovných príležitostí,
- podporu skvalitnenia podmienok na podnikanie a život v okrese s dôrazom na aktívne zapojenie na trhu práce osobitne u rómskej komunity,
- efektívnejšie poskytovanie dostupných a kvalitných verejných služieb vrátane investovania do vlastných kapacít a infraštruktúry,
- zlepšenie dostupnosti okresu,
- využitie pozitívnych skúseností z iných okresov, resp. krajín pre miestny rozvoj a aktivizáciu obyvateľstva,
- zlepšenie výmeny skúseností a obchodnej výmeny v prihraničnej oblasti s Poľskou republikou,
- rešpektovanie ekologických obmedzení a zásad obehovej ekonomiky pri využívaní prírodných zdrojov okresu.

Pre sledovanie cieľov PR najmenej rozvinutého okresu Svidník (ďalej len „NRO“) sú pre všetky aktivity určené nasledovné merateľné ukazovatele:

Názov merateľného ukazovateľa uvedeného v PR	Cieľová hodnota podľa PR
Počet vytvorených pracovných miest pre UoZ	35
Počet vytvorených pracovných miest pre znevýhodnených UoZ	35
Spolu	70

3. Prehľad výziev na predkladanie žiadosti o poskytnutie regionálneho príspevku

Disponibilné finančné prostriedky pre PR NRO a zoznam všetkých výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie regionálneho príspevku (ďalej len „výzva NRO“) vyhlásených okresným úradom NRO od schválenia PR do 31.12. kalendárneho roka, za ktorý sa správa predkladá.

Údaje o výške zazmluvnených finančných prostriedkov súvisiacich s plnením PR poskytnutých od schválenia PR Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky v rámci vyhlásených výziev a počet vytvorených pracovných miest (ďalej len „PM“) pri zazmluvnených projektoch (pre každý rok uveďte samostatnú tabuľku).

Rok 2022

Výška disponibilných finančných prostriedkov určených na PR v EUR ³):					
Číslo výzvy NRO	Dátum zverejnenia výzvy NRO	Suma finančných prostriedkov vyčlenených na výzvu NRO v EUR ⁴)	Suma finančných prostriedkov vrámci zazmluvnených projektov spolu v EUR ⁵)	Počet vytvorených PM pre UoZ pri zazmluvnených projektoch	Počet vytvorených PM pre znevýhodnených UoZ pri zazmluvnených projektoch
01/OÚ-SK/2022	23.08.2022	960 663,00	894 112,60	14	13
Spolu	x	x	894 112,60	14	13

Rok 2023

Výška disponibilných finančných prostriedkov určených na PR v EUR ³):					
Číslo výzvy NRO	Dátum zverejnenia výzvy NRO	Suma finančných prostriedkov vyčlenených na výzvu NRO v EUR ⁴)	Suma finančných prostriedkov vrámci zazmluvnených projektov spolu v EUR ⁵)	Počet vytvorených PM pre UoZ pri zazmluvnených projektoch	Počet vytvorených PM pre znevýhodnených UoZ pri zazmluvnených projektoch
02/OÚ-SK/2023	07.03.2023	366 985,40	330 000,00	5	7
Spolu	x	x	330 000,00	5	7

4. Projekty, ktoré budú financované alebo spolufinancované z regionálneho príspevku v súlade s PR

Zoznam projektov na realizáciu cieľov PR k 31.12.2022 v platnom znení schválený ministrom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky podľa jednotlivých výziev.

Výzva NRO číslo: 02/OÚ-SK/2022

P.č.	Prijímateľ	Aktivita	Opatrenie	Úloha	Účel poskytnutia RP	Výška poskytnutého regionálneho príspevku v EUR ⁶)	Počet vytvorených PM pre UoZ zazmluvnených projektoch ⁷)	Počet vytvorených PM pre znevýhodnených UoZ pri zazmluvnených projektoch ⁸)	Stav
1	Obec Kružľová	B	B4	B4.2	Zvyšovanie návštevnosti turistov a zvýšenie povedomia o Údolí smrti - Výstavba parku padlých v Údolí smrti a tiež doplnenie jednotlivých prvkov drobnej architektúry	58 000,00	1	0	v realizácii

2	Integrácia s. r. o.	A	A4	A 4.1	Úhrada výdavkov na nákup nových zariadení a špeciálneho dopravného prostriedku - Nákup zariadení a špeciálneho dopravného prostriedku na rozvoz stravy	36 995,00	0	1	v realizácii
3	KOMAS s. r. o.	A	A4	A 4.1	Zvýšenie výrobnjej kapacity modernizáciou strojového vybavenia - Nákup obuvníckych kosiackich strojov	45 000,00	2	0	v realizácii
4	JACO s. r. o.	A	A4	A 4.1	Nákup novej techniky v podobe teleskopickej pracovnej plošiny za účelom poskytovania nových služieb - Obstaranie techniky	24 000,00	1	0	v realizácii
5	Sunrice Group, s. r. o.	A	A4	A 4.1	Zvyšovanie počtu zamestnancov, zvýšenie produktivity a efektivity výrobnjej činnosti - Obstaranie inovatívneho a efektívneho strojového vybavenia a zariadenia	161 469,00	2	3	v realizácii
6	ODPADY RECYCLA	A	A4	A 4.1	Uľahčenie práce pri manipulácii s odpadom a kúpov šmykom riadeného nakladača - Obstarani šmykom riadeného nakladača	35 340,00	1	0	v realizácii

7	Obec Okružle	B	B4	B 4.2	Obnova pôvodného historického Lesoparku "Kerta"- zvýšenie návštevnosti obce a podpora turizmu v danej oblasti - Zakúpenie materiálneho vybavenia Lesoparku " Kerta" v Okruhlom, slúžiace na rekreačné účely	35 346,60	0	0	v realizácii
8	Atrium Svidník n. o.	A	A5	A 5.2	Skvalitnenie poskytovaných sociálnych služieb zariadením pre seniorov a špecializovanom zariadení Atrium Svidník, n. o. prostredníctvom obstarania technológie tepelných čerpadiel využiteľnej v rámci rehabilitačných aktivít a pre zvýšenie kvality života klientov- Obstaranie technológie tepelných čerpadiel pre skvalitnenie poskytovaných sociálnych služieb.	40 000,00	0	0	v realizácii
9	PRIEMSTAV s. r.o.	A	A4	A 4.1	Rozšírenie vozového parku o nové mechanizmy - Nákup nových stavebných mechanizmov	69 000,00	1	1	v realizácii

10	Sociálny podnik mes	A	A4	A 4.1	Uľahčenie prác Sociálneho podniku mesta Svidník prostredníctvom sklopného vlníka - Obstaranie sklopného valníka s pedným náhonom	28 592,00	0	2	v realizácii
11	TOBI GROUP s. r. o	A	A4	A 4.1	Rozšírenie výrobných možností v oblasti výroby veľkorozmerných reklám obstaraním manipulačnej techniky - Obstaranie manipulačnej techniky pre rozšírenie možností v oblasti výroby veľkorozmerných reklám	68 770,00	1	1	v realizácii
12	Miroslav Blanár	B	B4	B 4.2	Podpora doplnkových služieb poskytovaných prostredníctvom zariadenia wellness - Dodávka a montáž technológie pre wellness.	80 000,00	0	2	v realizácii
13	Peter Hudačín	A	A4	A 4.2	Rozšírenie výrobných a skladových priestorov - Prístavba stolárskej dielne.	104 700,00	2	1	v realizácii

14	Poliklinika Giraltov	A	A5	A 5.1	Vytvorenie nových pracovných miest v zdravotníctve a poskytovanie komplexných zdravotníckych služieb pre zlepšenie zdravia pacientov s postcovidovými syndrómami a ich skoršie začlenenie do pracovného procesu či skoršia sociaizácia - Nákup potrebného oftalmologického, infúzneho, rehabilitačného vybavenia.	42 000,00	3	0	v realizácii
15	Eko Consulting Gro	A	A4	A 4.1	Rozšírenie vozového parku o nové mechanizmy - Nákup nových stavebných mechanizmov.	34 900,00	0	1	v realizácii
16	JUKOD, s. r. o.	A	A4	A 4.3	Zefektívnenie práce v logistickom centre - Vybavenie logistického centra o nové mechanizmy.	30 000,00	0	1	v realizácii
Spolu	x	x	x	x	x	894 112,60	14,00	13,00	x

Výzva NRO číslo:01/OÚ-SK/2023

P.č.	Prijímateľ	Aktivita	Opatrenie	Úloha	Účel poskytnutia RP	Výška poskytnutého regionálneho príspevku v EUR ⁶⁾	Počet vytvorených PM pre UoZ zazmluvnených projektoch ⁷⁾	Počet vytvorených PM pre znevýhodnených UoZ pri zazmluvnených projektoch ⁸⁾	Stav
1	KORBA, s. r. o.	B	B 3	B 3.2	Sprevádzkovanie reštaurácie, prostredníctvom obstarania vybavenia kuchyne	200 000,00	3	3	v realizácii
2	Marek Škrab	A	A 2	A 2.1	Zvyšovanie efektívnosti aktivít v poľnohospodárstve	20 000,00	0	1	v realizácii
3	KAUFMANN, s. r. o.	A	A4	A 4.1	Kúpa, inštalácia a prevádzka modenej a inovatívnej technológie na spracovanie drevej hmoty do finálnych výrobkov	110 000,00	2	3	v realizácii
Spolu	x	x	x	x	x	330 000,00	5,00	7,00	x

5. Hodnotenie plnenia PR v súlade s podporenými projektami

Údaje na úrovni okresu a ich porovnanie.

Ukazovateľ 2022	Stav k ⁹) 30.06.2022	Stav k ¹⁰) 31.12.2022	Rozdiel ¹¹)
Miera evidovanej nezamestnanosti (MEN) v %	11,67	11,15	-0,52
Počet obyvateľov ¹²)	31 308	31 286	-22
Počet vytvorených PM pre UoZ	0	14	14
Počet vytvorených PM pre znevýhodnených UoZ	0	13	13
Ukazovateľ 2023	Stav k ⁹) 31.01.2023	Stav k ¹⁰) 31.12.2023	Rozdiel ¹¹)
Podiel disponibilných UoZ v PV na OPV (PDU) v %	8,82	7,39	-1,43
Počet obyvateľov ¹²)	31 250	31 199	-51
Počet vytvorených PM pre UoZ	0	19	19
Počet vytvorených PM pre znevýhodnených UoZ	0	20	20

https://www.upsvr.gov.sk/statistiky/nezamestnanost-mesacne-statistiky/2023.html?page_id=1247162

6. Slovné vyhodnotenie zverejnených výziev v nadväznosti na plnenia PR

Uved'te, koľko projektov (žiadostí) bolo predložených v rámci zverejnených výziev, z toho koľko projektov bolo poskytnutých a v akej výške (v súlade s bodom 4, kde sú uvedené projekty jednotlivo za každú výzvu NRO). Slovné vyhodnotte výzvy NRO jednotlivo v nadväznosti na plnenia PR (prínos jednotlivých výziev k naplneniu cieľov PR v jednotlivých aktivitách).

Na základe výzvy číslo 01/OÚ- SK/2022 bolo prijatých 22 žiadostí o RP, z toho bolo 16 žiadostí o regionálny príspevok (ďalej len „RP“) schválených. Riadiaci výbor (ďalej len „RV“) NRO Svidník ohodnotil žiadosti o RP a po schválení MIRRI SR boli žiadateľom poskytnuté finančné prostriedky vo výške 894 112,60 €. PR je záväzný dokument, ktorý je zameraný na odstraňovanie zaostávania NRO. Ako hlavný ukazovateľ zaostávania okresu v zmysle zákona 336/2015 Z. z. bola zvolená miera evidovanej nezamestnanosti. PR je zameraný na aktivity, ktoré riešia tento základný ukazovateľ. Hlavným cieľom vyhlásenej výzvy číslo 01/OÚ- SK/2022 je zníženie nezamestnanosti v okrese Svidník. Cieľom výzvy je naplnenie cieľov (zníženie nezamestnanosti), ktorými sa PR, ako hlavným merateľným ukazovateľom zaoberá. Prínosom výzvy bolo vytvorenie 27 PM, pričom išlo o vytvorenie 14 uchádzačov o zamestnanie (ďalej len „UoZ“) PM a 13 znevýhodnených UoZ PM v okrese Svidník. Vytvorenie PM prispelo k zníženiu nezamestnanosti v okrese Svidník, pričom došlo k plneniu cieľov PR na roky 2022-2026 na úrovni 38,6 %. Vytvorenie PM pre UoZ poukazuje na plnenie hlavného cieľa PR na úrovni 40 % a vytvorenie PM pre znevýhodnených UoZ bol cieľ plnenia PR priebežne na úrovni 37,1 %. Údaje sú platné k 31.12. 2022.

https://www.minv.sk/swift_data/source/miestna_statna_sprava/okres_svidnik/organizacny_odbora/akcny%20plan%20-%202022-03-30%20-%20Rozhodnutie%20zriadenia%20RV%20NRO%20Svidnik.pdf

Na základe výzvy číslo 02/OÚ-SK/2023 bolo prijatých 14 žiadostí o RP, z toho boli tri žiadosti o RP schválené. RV NRO Svidník ohodnotil žiadosti o RP a po schválení MIRRI SR boli žiadateľom poskytnuté finančné prostriedky vo výške 330 000,00 €. Na základe zákona o NRO je cieľom znižovanie nezamestnanosti v okrese Svidník. Cieľom vyhlásenej výzvy číslo 02/OÚ-SK/2023 bolo zníženie nezamestnanosti v okrese a naplnenie cieľov PR. Prínosom výzvy bolo vytvorenie 5 pracovných miest z UoZ a 7 pracovných miest znevýhodnených UoZ. Vytvorenie PM prispelo k zníženiu nezamestnanosti v okrese Svidník, pričom došlo k plneniu cieľov PR na roky 2022-2026 na úrovni 55,1 % (2022 - 27 PM, 2023 - 12 PM). Vytvorenie PM pre UoZ poukazuje na plnenie hlavného cieľa PR na úrovni 54,3 % (19 PM) a vytvorenie PM pre znevýhodnených UoZ bol cieľ plnenia PR priebežne na úrovni 57,1 % (20 PM). Údaje sú platné k 31.12. 2023. V rámci výzvy číslo 02/OÚ-SK/2023 boli podporené 3 žiadosti o poskytnutie RP.

Podporený žiadatelia:

KORBA, s. r. o. - projekt je zameraný na opatrenie B3: Podpora doplnenia a skvalitnenia základných a doplnkových služieb a produktov cestovného ruchu v rámci "Cesty vojnovnej histórie". Uzatvorením tejto zmluvy došlo k vytvoreniu troch PM z UoZ a troch PM z znevýhodnených UoZ.

Marek Škrab - projekt je zameraný na aktivitu A2: Podpora podnikov v poľnohospodárskej a lesníckej výrobe v oboroch náročných na zastúpenie manuálnej práce. Uzatvorením tejto zmluvy sa vytvorilo jedno PM zo znevýhodnených UoZ.

KAUFMANN, s. r.o. - projekt je zameraný na aktivitu A4: podpora MSP v oblasti priemyselnej výroby. Uzatvorením tejto zmluvy sa vytvorili dva PM z UoZ a tri PM zo znevýhodnených UoZ.

7. Slovné zhodnotenie plnenia PR za príslušný hodnotený rok (celkový rozsah 2 - 4 strany A4)

Slovne zhodnoťte realizáciu PR ako celku (napr. trend UoZ alebo ZUoZ) oproti predchádzajúcej správe) a jednotlivých aktivít (vrátane systémových opatrení na úrovni kraja a štátnej správy), s pomenovaním príčin na úrovni opatrení najmä pri neplnení cieľov aktivity (finančné ukazovatele, pracovné miesta alebo aj niektoré iné ukazovatele ak sú relevantné podľa PR). Zároveň sa vyjadrite k minimálne piatim bodom z nižšie uvedených, aký vplyv majú na NRO: • Porovnanie údajov za okres, kraj a národný priemer za jednotlivé roky plnenia PR vrátane prognózy, ak existuje.

- *Stručná reflexia globálnej ekonomickej situácie a jej vplyvu na rozvoj okresu.*
- *Demografia a prognóza: stredný stav, vekové skupiny, stredná dĺžka života.*
- *Trh práce: zamestnanosť a nezamestnanosť, zloženie nezamestnaných – vek, vzdelanie, dĺžka, priemerná mzda, krátkodobá migrácia.*
- *Sociálna sieť a rodinná politika: poberanie dávok, počet závislých osôb.*
- *Vzdelanie: výsledkové a kvalitatívne ukazovatele za materské školy, základné školy, prevažujúce učebné odbory stredných škôl.*
- *Ekonomika: hlavné odvetvia, veľkostná štruktúra firiem, priame zahraničné investície, podnikateľská infraštruktúra, inovácie, výskum a vývoj.*
- *Infraštruktúra a prístup k verejným službám.*

Uved'te návrh aktivít, opatrení a úloh na zlepšenie plnenia PR. Aktivity, opatrenia a úlohy formulované zo strany riadiacich výborov môžu byť využité napr. pri zdôvodnení návrhu dodatku PR.

Plán rozvoja okresu Svidník vychádza zo zhodnotenia rozvojového potenciálu okresu. Okres bude môcť v súlade s Plánom rozvoja využívať čerpanie regionálneho príspevku, ktoré je naplánované na roky 2022 – 2026. Plán rozvoja najmenej rozvinutého okresu Svidník sa má v priebehu 5 rokov od jeho schválenia zamerať na 2 hlavné aktivity, ktoré budú smerovať predovšetkým k tvorbe nových pracovných miest pre disponibilných uchádzačov o zamestnanie a pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie:

Dňa 15.02.2022 bol Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie (ďalej len MIRRI, pozn) schválený Štatút riadiaceho výboru okresu Svidník. V roku 2022 Okresný úrad Svidník vyhlásil 1 výzvu na predkladanie projektov financovaných alebo spolufinancovaných z regionálneho príspevku. Predložené projekty boli prerokované na Riadiacom výbore NRO Svidník a po schválení MIRRI SR boli so žiadateľmi podpísané rámcové zmluvy o poskytnutí regionálneho príspevku.

Cieľom Plánu rozvoja je znížiť nezamestnanosť v okrese Svidník a vytvoriť minimálne 70 pracovných miest do roku 2026. V roku 2022 bolo podporené vytvorenie 27 pracovných miest. Z radov UoZ bolo v rámci plnenia plánu rozvoja a regionálnemu príspevku vytvorených 14 pracovných miest a 13 pracovných miest bolo vytvorených pre ZUoZ. Plán rozvoja sa nám teda už za prvý rok darí naplňovať na 38,6 % (UoZ 40 % a znevýhodnený UoZ 37,1%). Plán rozvoja sa darí naplňovať aj vďaka systémovým opatreniam Prešovského samosprávneho kraja (Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK 2021-2030) a štátu a to prostredníctvom ÚPSVaR (Aktívne opatrenia na trhu práce - programy na podporu zamestnanosti, príspevky na rekvalifikáciu, absolventskú prax, na SZČO, náhrada časti cestovných výdavkov, na dochádzku za prácou, pracovnú mobilitu, atď.).

Od začiatku implementácie Plánu rozvoja okresu Svidník je možné pozorovať pozitívny trend sledovaných ukazovateľov a to predovšetkým: miera evidovanej nezamestnanosti (MEN) poklesla o 0,52% od obdobia, v ktorom bol schválený. Počet uchádzačov o zamestnanie (UoZ) poklesol o 194 uchádzačov.

O pozdvihnutí ekonomickej situácie svedčí aj 16 úspešných projektov v celkovej sume 894 112,60 eur (podpísané rámcové zmluvy medzi MIRRI a žiadateľmi), čo tvorí takmer 93,1 % čerpanie na vyhlásenú výzvu. Pre NRO Svidník bolo vyčlenených celkovo 2 693 000 € a novovytvorených 70 pracovných miest. Realizácia Plánu rozvoja si vyžaduje zamerať sa na základné problémy a potreby okresu Svidník, ktorých riešenie je základným východiskovým predpokladom na zabezpečenie sociálneho, kultúrneho, vzdelanostného a ekonomického rozvoja najmenej rozvinutého okresu Svidník.

Hlavným zámerom Plánu rozvoja teda je vytváranie pracovných miest a ich následná udržateľnosť zo strany žiadateľov o poskytnutie regionálnych príspevkov. Jedným z najdôležitejších cieľov Plánu rozvoja je tiež čo najefektnejšie využitie finančnej podpory zo zdrojov MIRRI.

Problémovou otázkou NRO Svidník je tiež tzv. rómska otázka. Príslušníci tejto marginalizovanej rómskej komunity (ďalej len MRK, pozn.) sú okrem rizika chudoby ohrozovaní aj vysokou mierou sociálnej exklúzie, ktorá pramení z nerovného prístupu k zamestnanosti, vzdelávaniu, zdravotnej starostlivosti a bývaniu. Vo všeobecnosti je jedným z hlavných dôvodov chudoby osôb v produktívnom veku (vrátane MRK) predovšetkým dlhodobá nezamestnanosť. Následkom toho je skutočnosť, že sa významne zvyšuje riziko medzigeneračnej reprodukcie chudoby. Nízka úroveň dosiahnutého vzdelania alebo žiadna kvalifikácia má aj v prípade zamestnania tejto skupiny obyvateľstva vplyv aj na výšku mzdy. Tá obyčajne neprekračuje minimálnu mzdu, resp. majú príslušníci MRK prístup skôr k sezónnym prácam či prácam na skrátenej úväzok alebo dohody. Výnimkou nie je ani ilegálne zamestnávanie. MRK sa tak ocitá v začarovanom, uzavretom kruhu, čo môže viesť k sociálnemu fenoménu, známemu aj pod pojmom „pasca chudoby“.

Realizácia opatrení a úloh v rámci aktivity A zameraná na zamestnanosť a podporu podnikania – zvyšovanie zamestnanosti podporou vytvárania pracovných miest pre UoZ a znevýhodnené skupiny na trhu práce pomôže aj MRK a ZUoZ v doplnení si vzdelania, zvýšení kvalifikácie a tým aj prístup k zamestnaniu a vyššej cene na trhu práce.

Aktivita B, opatrenia a úlohy, ktoré sú jej súčasťou majú priniesť komplexný produkt v cestovnom ruchu ako prostriedok udržateľnej zamestnanosti v okrese Svidník. Majú vplyv na zvýšenie ekonomickej výkonnosti

NRO Svidník a vytváranie pracovných príležitostí s ohľadom na rozvoj cestovného ruchu spojeného s propagáciou pamätihodností okresu s dôrazom na vyššiu pridanú hodnotu ponúkaných služieb, atrakcií, kvalitu ubytovacích zariadení a pod.

Táto oblasť pomáha dvíhať úroveň cestovného ruchu ako celku, najmä vybudovaním infraštruktúry cestovného ruchu, regionálnej značky a služieb cestovného ruchu, ktoré vedú k zvyšovaniu návštevnosti regiónu.

Cieľom je zvýšenie atraktivity územia okresu Svidník.

• Stručná reflexia globálnej ekonomickej situácie a jej vplyvu na rozvoj okresu.

Dopady na plnenie Plánu rozvoja, znižovanie počtu nezamestnaných, celkovú životnú i sociálnu úroveň v roku 2022 okrem doznievania vírusu COVID-19 predovšetkým vojna na Ukrajine a následná energetická kríza.

Príchod odídencov ovplyvnil aj kapacity ubytovacích zariadení a dotkol sa cestovného ruchu. Masové zdražovanie cien PHM, energií ako teplo, plyn a elektrická energia spôsobil strach podnikateľského prostredia o zachovanie a udržanie prevádzok i kvality a rozsahu poskytovaných služieb. To vyústilo aj do strachu zamestnávateľov v službách a výrobe prijímať nových zamestnancov kvôli šetreniu a obmedzeniu spotreby.

Následne sa rapídne začala dvíhať inflácia, ktorá dosiahla najvyššie úrovne za posledných 20 rokov. To malo za následok razantné zníženie reálnych príjmov obyvateľstva. K udržaniu si životnej úrovne neprospeš ani rast indexu spotrebiteľských cien a energií. Kvôli zvyšovaniu úrokových sadzieb, ku ktorým z týchto dôvodov pristúpila ECB i americký FED, začali po fixácii kardinálne rásť aj úroky na hypotekárnych produktoch. Úspory obyvateľov z globálneho hľadiska znížil aj tzv. „medvedí trend“ na akciových trhoch, keď akcie, dlhopisy a iné finančné deriváty klesli o viac ako 20 až 30 %.

• Demografia a prognóza: stredný stav, vekové skupiny, stredná dĺžka života.

Okres Svidník patrí z hľadiska počtu obyvateľov 31 611 (k 1.1.2021) k najmenším okresom Prešovského kraja (3. najmenší z trinástich okresov). Z dlhodobého hľadiska má vývoj počtu obyvateľov v okrese mierne klesajúci trend, ktorý je podporený najmä záporným migračným saldóm (počet vystáňovaných, najmä mladých ľudí prevyšuje počet prisťahovaných). Okres má 5. najvyšší priemerný vek obyvateľstva (41,05 rokov) v rámci okresov Prešovského kraja. Hodnota indexu starnutia sa v okrese dlhodobo zvyšuje (Regresívny typ vekovej štruktúry obyvateľstva – prestarnutie a prevaľa postproduktívnej zložky obyvateľstva).

Okres je tvorený celkovo 68 územnosprávnymi jednotkami – 66 obcí (prevaľa menších obcí do 100 obyvateľov) a 2 mestá.

Podľa prognóz vývoja stavu obyvateľstva do roku 2035 je predpokladaný stabilný vývoj počtu obyvateľov s trendom mierneho poklesu.

V oblasti demografického vývoja - nižší podiel obyvateľov v predproduktívnom veku (aj napriek vysokému zastúpením MRK); - vyšší podiel osôb v poproduktívnom veku, rastúci trend;

- vysoké zastúpenie MRK (12,2 % obyvateľov); - 21 obcí v Atlase rómskych komunít, v týchto obciach žije 70 % obyvateľov, 95 % dlhodobo nezamestnaných pochádza z týchto obcí;

• Trh práce:

V oblasti nezamestnanosti:

- vysoká miera evidovanej nezamestnanosti

- kopíruje vývoj v SR;

- vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných na celkovom počte UoZ;

- vekové zloženie UoZ porovnateľné s priemerom PSK, či Slovenska.

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Svidník predstavovala k 31.12. 2022 - 11,15 %, čo znamená, že spomedzi všetkých okresov na Slovensku bol okres Svidník v poradí trinásty v poradí s najvyššou evidovanou mierou nezamestnanosti.

Pre porovnanie k rovnakému dátumu bola miera evidovanej nezamestnanosti v Prešovskom kraji 9,98 %, zatiaľ čo priemer za celú SR bol 5,9 %.

V medzoročnom porovnaní – k 31.12. 2021 miera evidovanej nezamestnanosti bola v okrese Svidník 12,5 %, v Prešovskom kraji 10,75 % a za SR 6,76 %. Z celkového počtu disponibilných UoZ patrí do skupiny dlhodobo nezamestnaných občanov až vyše 54 %.

Z hľadiska vekovej štruktúry - uchádzačov o zamestnanie dominujú uchádzači vo veku od 25 do 49 rokov - 1352, ktorí tvoria 59,14 % z celkového počtu uchádzačov.

Z hľadiska vzdelania - najväčší podiel uchádzačov o zamestnanie z celkového počtu uchádzačov tvorila v roku 2022 skupina obyvateľov s ukončeným stredným odborným a úplným stredným odborným vzdelaním – 1134 uchádzačov (49 %).

Významné zastúpenie však vzhľadom na zastúpenie v populácii majú UoZ s ukončeným základným vzdelaním - 837 uchádzačov, čo je viac ako 36 %. 3 % UoZ nemá ukončené ani základné vzdelanie (UoZ).

Podiel uchádzačov o zamestnanie s nedokončeným základným vzdelaním a ukončeným základným vzdelaním tak tvorí viac 39 % uchádzačov o zamestnanie.

- Vzdelanie: výsledkové a kvalitatívne ukazovatele za materské školy, základné školy, prevažujúce učebné odbory stredných škôl.

V oblasti vzdelávania:

- vysoký podiel obyvateľov so základným vzdelaním;

- mierny nedostatok miest v MŠ a ZŠ;

- podpriemerné výsledky testovania vedomostí žiakov ZŠ;

- obyvatelia s ukončeným základným vzdelaním, prípadne bez vzdelania tvoria významnú skupinu UoZ.

Podľa vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva okresu Svidník dominujú obyvatelia s úplným stredným vzdelaním s maturitou v podiele 34,72 %, učňovským a odborným vzdelaním (bez maturity) s podielom 25,98 % a základným vzdelaním s podielom 21 %. Vysokoškolské vzdelanie má 10,80 % obyvateľov a bez vzdelania je 15,88 % obyvateľov.

- Ekonomika: hlavné odvetvia, veľkostná štruktúra firiem, priame zahraničné investície, podnikateľská infraštruktúra, inovácie, výskum a vývoj.

V oblasti podnikateľského prostredia a príjmov:

- prítomnosť len dvoch veľkých podnikov s počtom zamestnancov nad 250;

- žiadne priame zahraničné investície v ostatnom období;

- podpriemerná mesačná nominálna mzda, nízke tempo rastu;

- 2 priemyselné centrá (centrá zamestnanosti) – Svidník, Giraltovce;

- potenciál pre rozvoj poľnohospodárstva a lesníctva.

K 31.12.2022 pôsobil na území okresu Svidník 957 podnikov, teda 4,08 % z celkového počtu podnikov evidovaných v Prešovskom samosprávnom kraji (23 482 podnikov). Veľkosť podniku z hľadiska počtu

zamestnancov bola zistená v 542 podnikoch, pričom 530 podnikov sú zamestnávateľmi do 49 zamestnancov a 11 podnikov zamestnávajúcich od 50 – 249 zamestnancov

V období 2015 – 2020 do okresu neprišli žiadne priame zahraničné investície. (Zdroj: NBS, <https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/statistika-platobnej-bilancie/priame-zahranicne-investicie>)

Priemerná nominálna mzda zamestnancov v SR bola v roku 2022 na úrovni 1304 eur/brutto. Priemerná nominálna mzda v Prešovskom kraji bola najnižšia v rámci SR a dosiahla len 1011 eur/brutto. Vďaka zdražovaniu a inflácii reálne mzdy klesli najviac v Prešovskom kraji (o 6,2 %). Celoslovenský priemer bol 4,5%. Aj keď nominálna mzda zamestnancov v okrese neustále rastie, jej tempo rastu je v porovnaní s rastom priemernej mzdy v SR a PSK nižšie.

V oblasti cestovného ruchu - vysoký potenciál v oblasti cestovného ruchu – prírodné, kultúrne a historické bohatstvo – drevené cerkvi, Dukla, vojenská história, lesy a iné; - nedobudovaná infraštruktúra cestovného ruchu – cyklotrasy, ubytovacie a reštauračné zariadenia, doplnková turistická infraštruktúra (vyhliadkové veže, atrakcie pre deti, agroturistika ...).

- Infraštruktúra a prístup k verejným službám.

V oblasti bytovej infraštruktúry:

- veľmi vysoký podiel neobývaných bytov (najmä v rodinných domoch);
- nízka napojenosť na verejný vodovod (len niečo nad 50 % obcí – 37 obcí má, 31 nemá verejný vodovod, 30% obyvateľov disponuje vlastnými studňami, verejné studne sa na území nenachádzajú), nízka napojenosť na verejnú kanalizáciu (len 11 a obcí a mestá Svidník a Giraltovce). ČOV má okrem Svidníka a Giraltoviec len 7 obcí.

- nízka úroveň plynofikácie: Okres Svidník je zásobovaný zemným plynom naftovým z nadradenej plynárenskej sústavy. Z

celkového počtu 68 obcí je plynofikovaných 42 obcí.

Negatívny dopad na odstránenie príčin nedostatkov NRO Svidník tvorí aj: nedostatočná výstavba nájomných bytov, nedostatočná kapacita sociálneho bývania, nedostatočná podpora pri budovaní inžinierskych sietí pre IBV a absencia podpory rekonštrukcie rodinných domov v obciach s malým počtom obyvateľov (napr. príspevok na materiál).

Prístup k verejným službám:

Nedostatok poskytovateľov sociálnych služieb, najmä opatrovateľskej služby, postupné rušenie oddelení a presmerovanie poskytovania zdravotných služieb do iných okresov, nedostatočné služby pre aktívnych seniorov, nízka kvalita zdravotnej starostlivosti a služieb v zdravotníctve.

V oblasti dopravnej infraštruktúry:

- absencia diaľnice, či rýchlostnej komunikácie (R4 v trase štátna hranica SR/PL – Svidník - Prešov – Košice – štátna hranica SR/MR.), zlý stav ciest I. triedy (cestná trasa medzinárodného významu I/21 (E371);
- absencia železnice;
- rozdrobenosť vlastníctva pôdy; pomalý postup pozemkových úprav;
- nevysporiadané vlastnícke vzťahy;
- kvalita cestnej siete v okrese Svidník je nevyhovujúca (negatívne ovplyvňuje dopravnú dostupnosť okresu Svidník a obmedzuje rozvojové možnosti najmä v oblasti podnikania, turizmu a cestovného ruchu).

Stručná reflexia globálnej ekonomickej situácie

Hlavným zámerom Plánu rozvoja teda je vytváranie pracovných miest a ich následná udržateľnosť zo strany žiadateľov o poskytnutie regionálnych príspevkov. Jedným z najdôležitejších cieľov Plánu rozvoja je tiež čo najefektívnejšie využitie finančnej podpory zo zdrojov MIRRI.

Okresný úrad Svidník bol zaradený 15.12.20215 medzi najmenej rozvinuté okresy. Plán rozvoja najmenej rozvinutého okresu Svidník bol schválený 22.07.2022. V rámci implementácie Plánu rozvoja okresu Svidník bolo naplánované na realizáciu jednotlivých projektov v nadväznosti na navrhované aktivity, opatrenia a úlohy alokovať regionálny príspevok v celkovej predpokladanej výške 2 693 000,00 EUR. Čerpanie regionálneho príspevku je naplánované na roky 2022-2026. Miera evidovanej nezamestnanosti (ďalej len "MEN") bola k 31.12.2020 v okrese Svidník 13,81%. V porovnaní k dátumu poslednej správy k 31.12.2022 sa znížila MEN na 11,15%.

https://datacube.statistics.sk/#/view/sk/VBD_SK_WIN/pr3108rr/v_pr3108rr_00_00_00_sk

Na rok 2023 Okresný úrad Svidník v rámci implementácie Plánu rozvoja okresu Svidník mal vyčlenenú výšku finančných prostriedkov v sume 366 985,40 EUR. Z uvedenej sumy boli finančné prostriedky rozdelené na bežné výdavky v sume 36 698,54 EUR a na kapitálové výdavky v sume 330 286,86 EUR. Okresný úrad Svidník vyhlásil výzvu číslo 02/OÚ-SK/2023, ktorá bola zverejnená v termíne od 08.03.2023 do 17.04.2023. MEN k 31.12.2022 v okrese Svidník bola 11,15%. V porovnaní k dátumu poslednej správy k 31.12.2023 sa v okrese Svidník znížil PDU na 7,39%.

https://www.upsvr.gov.sk/statistiky/nezamestnanost-mesacne-statistiky/2023.html?page_id=1247162

Demografia a prognóza

Okres Svidník patrí z hľadiska počtu obyvateľov (k 01.01.2021 malo v okrese Svidník nahlasený trvalý pobyt 31 611 obyvateľov) k najmenším okresom PSK (ide o 3. najmenší okres z trinástich okresov). Z celkového počtu obyvateľov PSK žijú v okrese Svidník necelé 4% obyvateľov.

K 31.12.2023 sa okres Svidník z počtu evidovaných obyvateľov (31 199) stále zaraďuje medzi najmenšie okresy PSK.

Priemerný vek obyvateľa v okrese Svidník za rok 2023 bol 41,63 rokov. Priemerný vek obyvateľa v porovnaní s rokom 2022 sa zvýšil z 41,31 rokov.

Podiel osôb v predproduktívnom veku v okrese Svidník bol v roku 2023 15,45%.

Podiel osôb v produktívnom veku v okrese Svidník za rok 2023 bol na úrovni 66,82%.

Podiel osôb v poproduktívnom veku za rok 2023 bol na úrovni 17,72%.

https://datacube.statistics.sk/#/view/sk/vbd_dem/om7005rr/v_om7005rr_00_00_00_sk

Trh práce: zamestnanosť a nezamestnanosť, zloženie nezamestnaných

PDU v okrese Svidník bol k 31.12.2023 na úrovni 7,39%. V rámci PSK je okres Svidník zaradený medzi okresy, ktoré majú vysokú nezamestnanosť.

Celkový počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v okrese Svidník bol 1 990, z toho disponibilných uchádzačov o zamestnanie bolo 1 577.

Vývoj celkového počtu uchádzačov o zamestnanie:

Rok 2023 - 1 990 UoZ

Vývoj disponibilného počtu UoZ:

Rok 2023 - 1 577 UoZ

Štruktúra UoZ (stav ku koncu mesiaca) podľa veku v SR

UoZ do 25 rokov - 34

UoZ od 25 do 54 rokov - 135

UoZ 55 rokov a viac - 19

Štruktúra UoZ (stav ku koncu mesiaca) podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania v SR

Neukončené základné vzdelanie - 61

Základné vzdelanie - 704

Nižšie stredné odborné vzdelanie - 55

Stredné odborné vzdelanie - 545

Úplné stredné odborné vzdelanie - 423

Úplné stredné všeobecné vzdelanie - 50

Vyššie odborné vzdelanie - 10

Vysokoškolské vzdelanie 1. stupňa - 31

Vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa - 110

Vysokoškolské vzdelanie 3. stupňa - 1

Neurčené - 0

Štruktúra UoZ (stav ku koncu mesiaca) podľa doby trvania nezamestnanosti v SR

Menej ako 7 mesiacov - 738

7-12 mesiacov - 273

Viac ako 12 mesiacov - 979

https://www.upsvr.gov.sk/statistiky/nezamestnanost-mesacne-statistiky/2023.html?page_id=1247162

Vzdelanie

V okrese Svidník sa nachádza 21 materských škôl a 21 základných škôl. V okrese sú tri základné umelecké školy, ďalej sa tu nachádza deväť stredných škôl a nenachádza sa tu ani jedna vysoká škola. Tento počet sa v okrese Svidník za rok 2023 nezmenil. Najväčší podiel UoZ z celkového počtu uchádzačov tvorí ku koncu roka 2023 skupina obyvateľov s ukončeným základným vzdelaním, teda 704 uchádzačov. Za rok 2023 v okrese Svidník nemá ukončené základné vzdelanie až 61 UoZ. Vysoký počet tvoria aj uchádzači s ukončeným stredným odborným vzdelaním (545) a úplným stredným odborným vzdelaním (423).

https://www.upsvr.gov.sk/statistiky/nezamestnanost-mesacne-statistiky/2023.html?page_id=1247162

Infraštruktúra a prístup k verejným službám

Okres Svidník sa nachádza v severnej časti PSK, je hraničiacim okresom s Poľskom. Dopravnou tepnou je cesta I. triedy I/21 spájajúca okres s krajským mestom Prešov a Poľskom. Z hľadiska rozvoja okresu majú význam tiež cesty I. triedy: I/77 spájajúca okresné mesto s mestom Bardejov a I/15 vedúca zo Svidníka cez Stropkov do Vranova nad Topľou a ďalej v smere do Maďarska a na Ukrajinu. Doprava na území okresu Svidník sa uskutočňuje výlučne po cestnej sieti (v okrese absentuje železničná sieť). Na území okresu je 1 cestný hraničný priechod do Poľska – Vyšný Komárnik – Barwinek. Svidník je od Prešova vzdialený 55 km a od Bratislavy 454 km.

Cestná sieť okresu je tvorená cestami I. II. a III triedy, s celkovou dĺžkou 234,904 km (vrátane 4,472 km R4). Cestnú sieť v okrese Svidník tvorí 68,305 km ciest I. triedy, 8,672 km ciest II. triedy a 153,455 km ciest III. triedy. Hustota cestnej siete je 0,427 km/km².

Okresom Svidník prechádza jediná značená cyklotrasa vedúca z Bardejova cez Svidník smerom do Poľska cez hraničný priechod Vyšný Komárnik – Barwinek. Značná časť cyklotrasy vedie po jestvujúcich cestách III. triedy.

https://www.nro.vicpremier.gov.sk/site/assets/files/1126/plan_rozvoja_nro_svidnik-1.pdf

Vysvetlivky

Okresný úrad nevyplnía šedé bunky.

²⁾ Uveďte všetky ciele z PR NRO z jednotlivých aktivít.

³⁾ Finančné prostriedky z PR rozpočtovo kryté pre daný rok.

⁴⁾ Finančné prostriedky uvedené vo výzve NRO. V prípade vyhlásenia viacerých výziev v jednom roku, disponibilné finančné prostriedky určené na PR uveďte iba pri prvej výzve.

⁵⁾ Suma finančných prostriedkov zazmluvnených projektov v rámci danej výzvy.

⁶⁾ Výška poskytnutého regionálneho príspevku v EUR uvedená v Zmluve o poskytnutí regionálneho príspevku.

⁷⁾ Počet vytvorených PM pre UoZ uvedených v Zmluve o poskytnutí regionálneho príspevku. Ak sa uvedený údaj v Zmluve o poskytnutí regionálneho príspevku nenachádza, uveďte nulu.

⁸⁾ Počet vytvorených PM pre znevýhodnených UoZ uvedených v Zmluve o poskytnutí regionálneho príspevku. Ak sa uvedený údaj v Zmluve o poskytnutí regionálneho príspevku nenachádza, uveďte nulu.

⁹⁾ Uveďte dátum posledného dňa mesiaca, ktorý je posledným mesiacom kalendárneho štvrťroka pred schválením PR, napr. dátum schválenia PR je 20.06.2022, potom údaje budú k dátumu 31.03.2022.

¹⁰⁾ Uveďte dátum posledného dňa kalendárneho roka, za ktorý sa správa predkladá, napr. 31.12.2022, potom uveďte údaje k tomuto dátumu.

¹¹⁾ Rozdiel údajov k 31.12.202x kalendárneho roka, za ktorý sa správa predkladá a údajov k poslednému dňu mesiaca, ktorý je posledným mesiacom kalendárneho štvrťroka pred schválením PR:

¹²⁾ Zdroj údajov: https://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/vbd_dem/om7102mr/v_om7102mr_00_00_00_sk

